

Chiếc áo tím của tôi đâu ?

Nguyễn Xuân

Tác giả bài này là một thân hữu của Hội Ái Hữu Petrus Ký Úc Châu. Sinh trưởng tại Quảng Bình, mặc dù theo học trường Chasseloup Laubat, Nguyễn Xuân cũng có nhiều bạn bè xuất thân từ trường Petrus Ký, họ quen biết nhau khi cùng theo học Đại Học Y Khoa Saigon. Về tuổi tác, đọc qua bài này các bạn có thể đoán Nguyễn Xuân sinh trong khoảng thập niên nào - Ban Biên Tập

Đêm dạ hội Petrus Ký thật là tuyệt vời.
Mà dư âm cứ vương vấn mãi nơi tôi.
Đêm hôm đó chúng tôi quả đã có những giây phút thật trọn vẹn. Nói chung từ cái ăn cái uống, cái vui chơi ca hát nhảy múa đến lời chào mời của bạn bè thân sơ, cái tiếp đón của ban tổ chức, mỗi mỗi cái gì cũng chu đáo, gần gũi và thân thương.
Chúng tôi rời nhà hàng Crystal Palace lúc ấy cũng khá khuya, thế mà anh chị em vẫn còn tần ngần, ai nấy lòng cứ một nỗi ngần ngại; Bác niên trưởng của nhóm chúng tôi bèn đưa ra đề nghị: "Hay là chúng mình về nhà tôi dùng trà vậy". Thế là anh chị em ra xe lái về nhà Bác tiếp tục liên hoan qua đêm. Hôm ấy trà và bánh thật là ngon... anh chị em cười nói huyên thuyên như ngày hội Tết... Phải chăng mùa Xuân đang về trong lòng mọi người ?
Đêm hôm đó về nhà tôi cứ trần trọc mãi không ngủ được, cứ vẫn vợ suy nghĩ không biết cái gì đã làm cho mình không thể nào chợp mắt.
Phải chăng trà nhà Bác niên trưởng hơi đậm? Hay là bóng dáng giai nhân, các kiều nữ Gia Long trong đội múa "Cô Gái Việt" đang lảng vảng đâu đây?

*Em chỉ là người em gái thôi
Người em sâu mộng của muôn đời
Tình anh như tuyết giăng đầu núi
Vằng vặc muôn thu nét tuyệt vời.*
(Lưu Trọng Lư)

và cứ thế. "Mơ xa lại nghĩ gần", chợt thấy cái đầu muối tiêu của Hội Trưởng Lập, rồi nghĩ đến thân phận mình và bài thơ của Mãn Giác thiền sư:

*Sự trục nhân tiền quá
Lão tòng đầu thượng lai*

dịch:

*Trước mắt việc đi mãi
Trên đầu già đến rồi*
(Thích Thanh Từ)

Mới đó mà đã gần ba mươi năm. Rồi một quá chợt ngủ thiếp đi khi nào không hay. Trong giấc mơ dòng tâm thức ập đầy kỷ niệm và hình ảnh khi tỏ khi mờ của xa xưa cứ cuộn cuộn tuôn về như thác đổ.
Chợt thấy mình là một chàng thư sinh khôi ngô tuấn tú đang thơ thẩn bên cổng trường Gia Long... chờ người yêu.

Trăm Năm còn nỗi đợi chờ...

Bỗng lòng già nghe rạo rức tình xuân.

Thú thực "Đêm Tao Ngộ" hôm đó đã làm cho tôi trẻ lại; Nó tác động mãnh liệt vào sâu thẳm của tôi.

Anh chị em chúng ta là những cây thông già bị trốc gốc, được bứng đi đem trồng nơi quê người xứ lạ. Cây già khó bắt rễ lắm; cứ tưởng rồi héo mòn dần và tàn úa theo thời gian năm tháng. Đâu ngờ lại có ngày hôm nay, chợt thấy nơi mình một chồi non chớm nụ.

Con người ta không phải như loài cây cỏ. Ngoài cái bầu không khí thiên nhiên cần thiết căn bản cho cái thân xác đọa đầy này, nó lại cần có thêm-và tối hậu-cái bầu không khí con người- cái bầu không khí trong đó có bà con bè bạn, có giọng hát câu hò, có nhỏ to tâm sự. Cái bầu không khí đặc thù Miền Nam đó hôm Dạ hội Petrus Ký, chúng tôi đã nắm bắt được và đã tận hưởng trọn vẹn. Nó đưa vào trong mỗi chúng tôi Nguồn sống ngàn năm của Tổ quốc quê hương, mà hầu như chúng tôi đã đánh mất trong cuộc trốn chạy vội vã tìm đất sống năm nào.

*Hôm đó sự việc xảy ra thật là tự nhiên.
Không có sự can thiệp vụng về của con người
Không bàn tay thô bạo
Không tuyên ngôn, tuyên bố
Chỉ cảm nhận
Tiếng bạn mình và tiếng mình
Đồng Hòa Minh
Ôi ngọt ngào quê hương
Tiếng chim sáo chim khuyên
Con Bìm Bịp kêu nước lớn nước ròng
Chúng ta nay có nhau
Bây giờ và mai sau
Ôi Cửa Long Đồng Tháp
Cùng chung một nhịp cầu*

Đại hội được mở màn với bài đồng ca "Cô Gái Việt". Một "đội quân con gái" đang chỉnh tề dàn trận trước mặt khán giả; Họ bao gồm đủ lứa tuổi, già trẻ lớn bé, áo

quần thanh tao trang nhã, nét mặt tươi vui yêu đời...

Họ là ai mà oai phong lẫm liệt thế này.

Và tiếng ca hùng hồn vang lên:

*Lời sông núi bùng vang bốn phương trời
Giục chúng ta đường phụng sự quyết tiến...*

Cứ thế các Bà Nội Bà Ngoại, các mẹ, các chị, các em, các cháu sánh vai nhau - kiêu sa giáng ngọc - dẫn bước theo tiếng nhạc quân hành.

Dòng người như dòng sông dân tộc cứ mỗi trào tuôn chảy.

Mất tôi bỗng hoa lên... đắm ướt... Những giọt nước mắt sung sướng, ấu thơ dâng trào nơi tôi. Tự nhiên thấy mình nhỏ bé lạ thường... mình nằm gọn thỏn thức trong lòng Mẹ....Mẹ Việt Nam. Có còn thấy gì nữa đâu. Chỉ thoang thoảng trong bóng mờ của "mắt nhòa lệ ngọc" những hình ảnh của Bà Trưng, Bà Triệu, của Bà Huyện Thanh Quan, của Hồ Xuân Hương, của Ngọc Hân Công chúa... Những hình ảnh đó cứ chập chờn như những "Bóng người trên sương mù" của nhà văn Khái Hưng dẫn đưa ra khỏi cảnh đọa đầy khốn khổ....

Và cứ thế...

Ngàn xưa nay nối lại ngàn sau

Tôi sẽ không lạm bàn nhiều về các tiết mục văn nghệ đặc sắc khác - như của các nghệ sĩ tên tuổi Đăng Lan, Trúc Quân chẳng hạn - vì như vậy tôi e rằng mình sẽ trở nên vụng về, đại dốt chẳng?

Ở đây tôi chỉ xin nói về một số suy nghĩ và cảm xúc đặc biệt của tôi cũng như của một số bạn bè về một tiết mục mà tôi cho là rất độc đáo: tiết mục người nghệ sĩ mù.

Nói chung, buổi hội họp, ăn uống của cộng đồng mình lúc nào cũng có phần ồn ào huyên náo. Buổi họp hôm nay cũng không ngoại lệ.

Bỗng tiếng ồn ào trong phòng tự nhiên lắng dịu. Mọi người hướng mắt về phía sân khấu; một người đàn ông mù, dáng người thanh tú, trong tay cầm cây đàn rảo bước ra sân khấu.

Anh mù thật hay mù giả đây? Mù từ khoe mắt, nét mặt, dáng đi.

Anh làm tôi liên tưởng đến nhà nho yêu nước Nguyễn Đình Chiểu.

Đồ Chiểu ngày nào khóc mẹ mà mù. Nay nghệ sĩ khóc ai mà nên cố sự?

Nghệ sĩ khóc mẹ Quê Hương, quanh năm hạn hán, mất mùa, bão lụt triền miên!

Nghệ sĩ khóc cho thân phận mình lạc loài xa xứ... anh em tan tác gốc biển chân trời!

Và nghệ sĩ cất tiếng ca.

Lòng mọi người hòa ra thương thức.

Ông nghệ sĩ mù quả đã làm rung động lòng người.

Chỉ tiếc là chúng ta chưa biến được sự rung động đó ra thành một sức mạnh, một hành động cụ thể.

Có lẽ sự xúc động đó đến hơi đột ngột làm cho bà con mình thiếu sửa soạn, có phần bỡ ngỡ chẳng? vì vậy kết quả về tiền tài chưa được mỹ mãn.

Nếu các nhà khoa học cho rằng trong mỗi chúng ta ai cũng có một Template DNA - Một Ngôi đền DNA - thì chúng ta cũng có quyền nghĩ rằng chúng ta cũng có một Template của Nghiệp thức, của Văn hóa... tôi cảm nghĩ như vậy.

Từ cái template Văn-hóa, Nghiệp thức đó cá nhân con người đã xây dựng nên một thế giới riêng tư cho bản thân mình.

Và trong cái thế giới đó của riêng tôi, tôi có thấy một gốc trời, một gốc trời màu tím thoáng vẻ u buồn ảm đạm. Gốc trời đó đã được tô đắp bởi nhiều nghệ nhân. Tôi mang ơn quý vị đó rất nhiều. Những Hoàng Nguyên với "Ngàn thu áo tím", Hữu Loan với "Màu tím hoa sim", Đoàn Phú Thứ với "Hương thời gian thanh thanh, Màu thời gian tím ngát"... , nhưng đặc biệt làm cho tôi trầm ngâm thấm thía nhất là bài "Hoa trắng thoi cài lên áo tím" của nhà thơ Kiên Giang.

*Có một thời
Hoa trắng cứ cài lên áo ai
Áo của Mẹ
Của chị và của Em
Ôi những chiếc áo tím
Trên bầu trời tím ngát của riêng tôi.*

Hồ Dzếnh đã từng thương cảm cho bà mẹ Việt của mình:

*Cô gái Việt Nam ơi
Từ thuở sơ sanh lận đận rồi
Tôi biết tình cô u-uất lắm
Thương nhau đành chỉ nhớ nhau thôi...*

Quý chị Gia Long kính mến.

Có thể hôm nào đó quý chị sẽ gặp nhau. Và quý chị vui lòng cứu xét chấp thuận cho kẻ hèn này một lời thỉnh nguyện.

Chúng ta sẽ dàn dựng lên một hoạt cảnh trong đó quý chị "Cô Gái Việt" đem Petrus

Ký sẽ có mặt đông đủ... Nhiều thêm nữa càng tốt. Lần này thay vào những màu sắc đa dạng của bốn phương của cuộc đời xin quý chị khoác vào những chiếc áo tím hoa cà của chúng ta. Những chiếc áo tím của Mẹ, của chị chúng ta một thời vàng son vang bóng.

Sau lưng quý chị, làm bình phong là những đốm hoa tuyết rơi lã tả.

*Cho Mùa Đông và Hoa Trắng qua đi.
Cho tâm thức của tôi, của chúng ta được
nhẹ nhàng thanh thản.
Để cùng nhau vui đón chúa Xuân
Chào mừng Mùa Xuân dân tộc
Và sẽ có nhiều đứng trượng phu
Cầm chiếc Hoa hồng đẹp nhất
Cài lên chiếc áo tím của ngàn Xưa
Và Môi của các chị các em các cháu
Hé nở một nụ cười Hoa hồng
Cho ngàn Xưa truyền nối ngàn sau.*

Nguyễn Xuân

Thơ Trần Thành Hân

Bông về 1

Tặng B.H.

*Nằm trên cỏ trong hương đêm bát ngát
Ngắm sao trời chợt nhớ cuộc tình xưa
Mùi da thịt như còn ươm trong gió
Chiếc hôn nồng còn làm ấm ngày đông
Ôi những lúc đam mê ân ái
Nghe như còn rúng động rừng mưa
Cây lá gọi lay hồn tỉnh giấc
Sương khuya về chậm bước một mình ta.*

Trần Thành Hân

Để nhớ về Vũng Tàu

*Ôi kỷ niệm như những hồn ma cũ,
Đến trong tôi những đêm tối một mình.
Những cơn đường mưa trắng lá me bay,
Gió lướt thướt đùa ai che tóc rối !*

*Con đường đó, tôi và chiếc xe đạp cũ,
Từng buổi chiều chờ nặng nỗi tương tư,
Ngôi trường cũ ngày xưa giờ đóng kín,
Nhốt trong tôi niềm ray rức không nguôi.*

*Bạn bè đó giờ lang thang xứ lạ,
Hàng cây xưa cũng thay lá võ vàng,
Tôi không biết những hàng cây ngày cũ,
Có buồn không khi trường đã thay tên.*

*Tôi vẫn nhớ biển vàng ngày tháng hạ,
Đã cùng nhau đón những buổi chiều êm,
Biển còn đó nhưng đã thôi tiếng sóng,
Của một thời tình tự với thiên nhiên.*

*Tôi còn nhớ núi ngày xưa đứng đó,
Thả vòng tay ôm ấp biển bao la,
Núi có biết tôi bây giờ trông ngóng,
Mong trở về như mong gặp tình nhân !*

*Ôi nhớ quá những ngày thơ mộng cũ,
Sách trong tay, ước mộng chất đầy hồn,
Giờ thôi đã tan tành trên sóng biển,
Theo con thuyền ngàn dặm xa quê . . .*

Ngô thi Ngoan